

UCHWAŁA NR XXXVI/ /17
RADY MIEJSKIEJ WE WSCHOWIE
z dnia 19 grudnia 2017r.

Projekt-druk Nr 340

w sprawie: **uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na terenie Miasta i Gminy Wschowa na lata 2018 – 2020.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 1875) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U z 2017r., poz. 697 ze zm.) Rada Miejska we Wschowie uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji na lata 2018 – 2020 Gminny Program Wspierania Rodziny na terenie miasta i gminy Wschowa stanowiący Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Wschowa.

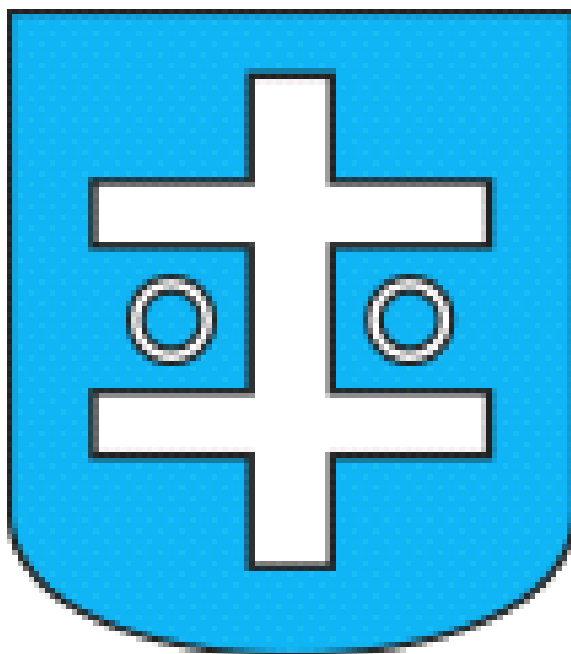
§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący
Rady Miejskiej**

Hanna Knaflewska-Walkowiak

**Gminny Program Wspierania Rodziny
na lata 2018-2020**

Wschowa 2017

SPIS TREŚCI	Strona
I. Wprowadzenie	3
II. Podstawy prawne realizacji programu	5
III. Diagnoza społeczna	6
IV. Założenia programu	24
V. Analiza SWOT	24
VI. Adresaci programu	26
VII. Cele programu wspierania rodziny	27
VIII. Zasoby programu wspierania rodziny	30
IX. Przewidywane efekty	31
X. Źródła finansowania	31
XI. Monitoring i ewaluacja	32
XII. Podsumowanie	32

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Wschowa na lata 2018-2020 jest strategicznym dokumentem Gminy opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku.

Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest zapewnienie każdej rodzinie ochrony prawnej. Konieczność zapewnienia ochrony wynika przede wszystkim z art. 71 konstytucji, w którym ustrojodawca nakłada na organy władzy publicznej obowiązek uwzględniania w swojej polityce społecznej i gospodarczej dobra rodziny, a zwłaszcza udzielania szczególnej pomocy rodzinom, które znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, a w szczególności rodzinom wielodzietnym i niepełnym. Zgodnie z art. 72 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej każdy obywatel ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Sam ustrojodawca nie formułuje definicji rodziny. Nie podaje jej także ustawodawstwo zwykłe. Wielu autorów odnoszących się do nauk socjologicznych, najczęściej określają rodzinę jako wspólnotę osób, która realizuje wspólne cele i pozostaje ze sobą w ścisłych i trwałych relacjach. W literaturze rodzina jest podstawową komórką społeczną składającą się z rodziców i dzieci. Zapewnia nie tylko ciągłość biologiczną społeczeństwa, ale również bezpieczeństwo emocjonalne i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. To właśnie rodzina jest pierwszym, najważniejszym i naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu system wartości i ukierunkowuje jego aktywność, a także postępowanie na całe życie. Jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina poprzez zaspakajanie potrzeb takich jak poczucie bezpieczeństwa, stabilizacji, przynależności, możliwości wymiany uczuć, potrzeby miłości, bliskiego kontaktu, zrozumienia, uznania i szacunku, stwarza warunki do prawidłowego rozwoju osobowości swych członków. Kształtuje człowieka dojrzałego emocjonalnie i zrównoważonego psychicznie. W tej dziedzinie rodzina spełnia zadania zarówno wobec swych członków, jak też wobec społeczeństwa, przyczyniając się do ochrony jego zdrowia psychicznego.

W dobie intensywnych przemian gospodarczych, społecznych i kulturowych współczesna rodzina podlega różnorodnym przeobrażeniom. Przemiany te mają istotne znaczenia dla funkcji jaką powinna ona pełnić względem swoich dzieci, a także dla jej struktury. Współczesna rodzina bardzo często narażona jest na szereg czynników, które w łatwy sposób mogą doprowadzić do jej dezorganizacji czy dysfunkcji. Coraz częściej obok rodziny tradycyjnej pojawiają się rodziny wybierające życie w związkach kohabitacyjnych, rodziny niepełne czy rodziny zrekonstruowane. Bez względu na model rodziny, każda z nich narażona jest na szereg zjawisk patologicznych. W szczególności do zjawisk patologicznych zagrażających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny należą: ubóstwo, bezrobocie, alkoholizm, narkomania, przestępczość, niewydolność opiekuńczo-wychowawcza, przemoc w rodzinie. Konsekwencją zjawisk patologicznych jest niedostosowanie społeczne dzieci.

Problemy w rodzinie dysfunkcyjnej czy patologicznej często są złożone i wymagają nie tylko interdyscyplinarnych ale i skoordynowanych działań osób ze specjalistycznym przygotowaniem. W tej kwestii instytucje i podmioty, które zostały powołane do pracy na rzecz rodziny, ustawowo zobligowane są do zbudowania spójnego i scentralizowanego systemu wsparcia rodziny, który pozwoli na jej powrót do prawidłowego funkcjonowania w środowisku lokalnym i społecznym. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie rodzinom i ich dzieciom wielowymiarowego i zintegrowanego systemu wsparcia, szczególnie

w sytuacjach kryzysu i w obliczu trudności życiowych. W tym celu powstał niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Wschowa na lata 2018-2020, który pozostaje w zgodności z misją i wizją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wschowa na lata 2016-2022.

II. PODSTAWY PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej jest najważniejszym aktem prawnym regulującym wszystkie aspekty życia członków społeczeństwa. Jest to akt prawny najwyższej wagi, któremu podporządkowane są wszystkie ustawy i rozporządzenia. Realizując Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Wschowa na lata 2018 – 2020 swoje działania oparto w szczególności o:

1. Ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017r. poz. 697 ze zm.)
2. Ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017r. poz. 1769 ze zm.).
3. Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r. poz. 1390)
4. Ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016r. poz. 487 ze zm.)
5. Ustawę z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2017r. poz.682)
6. Ustawę z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 2016r. poz. 1654 ze zm.)
7. Ustawę z dnia 4 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2016r., poz. 157 ze zm.)
8. Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2017r. poz. 783)
9. Ustawę z 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2016r. poz. 1793 ze zm.)
10. Ustawę z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2016r. poz. 1943 ze zm.)
11. Ustawę z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2016r. poz. 785 ze zm.)
12. Ustawę z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2017r. poz. 1952 ze zm.)
13. Ustawę z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2017r. poz. 489 ze zm.)
14. Ustawę z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2017r. poz.1851)
15. Ustawę z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2017r. poz. 180)
16. Ustawę z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2017r. poz. 220 ze zm.)
17. Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wschowa na lata 2016-2022
18. Ustawę z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2016r. poz. 1860)
19. Ustawę z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2017r. poz. 1065 ze zm.)
20. Zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Wschowa Nr 55/2014 z dnia 29 kwietnia 2014r. w sprawie umożliwienia spłaty zadłużenia z tytułu należności za korzystanie z lokali mieszkalnych oraz socjalnych stanowiących mieszkaniowy zasób Gminy, w formie świadczenia rzeczowego.
21. Ustawa z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (t.j. Dz. U. 2017 r. poz. 972)
22. Ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t.j. Dz. U. 2017 r. poz. 862)
23. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020
24. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wschowa

III. Diagnoza sytuacji demograficzno - społecznej w Gminie Wschowa

Gmina Wschowa jest gminą miejsko – wiejską, położoną w południowo-wschodniej części województwa lubuskiego, w powiecie wschowskim. W skład Gminy wchodzi następujące sołectwa: Dębowa Łęka, Osowa Sień, Nowa Wieś, Hetmanice, Lgiń, Łysiny, Wygnańczyce, Tylewice, Przyczyna Górna, Konradowo, Kandlewo, Siedlnica, Olbrachcice, Łęgoń, Przyczyna Dolna.

Gminę Wschowa według stanu na dzień 30 września 2017r. zamieszkiwało 21 396 mieszkańców.

W porównaniu z latami ubiegłymi liczba mieszkańców ma tendencję malejącą. Poniższa tabela przedstawia liczbę mieszkańców zamieszkujących na terenie gminy Wschowa w okresie od stycznia 2015r. do września 2017r.

L.p.	wiek	2015			2016			na dzień 30 września 2017		
		Mężczyźni	Kobiety	Razem	Mężczyźni	Kobiety	Razem	Mężczyźni	Kobiety	Razem
1.	0-18	2296	2154	4450	2266	2163	4429	2262	2134	4396
2.	19-59	6348	6258	12606	6224	6142	12366	6145	6028	12173
3.	60-	1879	2687	4566	1940	2760	4700	1994	2833	4827
4.	Razem	10523	11099	21622	10430	11065	21495	10401	10995	21396

Analiza danych pokazuje, że stale maleje liczba dzieci oraz mieszkańców w wieku produkcyjnym, natomiast wzrasta liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, co oznacza że społeczeństwo na terenie Gminy Wschowa jest społeczeństwem starzejącym się.

1. Rodzina w systemie pomocy społecznej

Ze świadczeń pomocy społecznej korzystają przede wszystkim rodziny i osoby będące w trudnej sytuacji życiowej, które nie są w stanie pokonać swoich trudności życiowych własnym działaniem. Zadaniem pomocy społecznej jest przyznawanie i wypłacanie świadczeń przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej jak również objęcie pomocą rodziny zgodnie z programem wieloletnim „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”.

Do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 niezbędna jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie.

Z analiz sprawozdawczych oraz diagnozy środowiska lokalnego prowadzonego przez Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie wynika, że niezbędne są działania wspierające rodziny, gdyż wymagają one pomocy na różnych płaszczyznach. Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej w okresie od stycznia 2015r. do września 2017r.

Rok	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin z dziećmi	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci i więcej
2015	870	2308	451	163	151	81	33	23
2016	868	2167	415	170	134	64	30	17
do 30.IX.2017	676	1601	287	123	85	44	23	12

Powyższe dane pokazują, że w roku 2015 objętych pomocą społeczną było 10,67 % mieszkańców Gminy Wschowa, w roku 2016 – 10,08 % mieszkańców Gminy Wschowa, a od stycznia 2017r do września 2017r. Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie objął wsparciem 7,48 % mieszkańców Gminy Wschowa. Powyższe rodziny korzystały z następujących form pomocy:

Formy pomocy	Liczba rodzin objętych pomocą w danym roku		
	2015	2016	do 30 września 2017r.
Zasiłek stały	75	69	65
Zasiłek okresowy	210	162	172
Zasiłek celowy	744	728	515
Posiłek:	362	338	226
w tym dzieci	287	244	157
Usługi opiekuńcze	48	66	50

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej we Wschowie wynika, że w okresie od stycznia 2015r do września 2017r. udzielono wsparcia rodzinom w związku z występującymi u nich problemami:

Przyczyny trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin objętych pomocą w danym roku		
	2015	2016	do 30 września 2017r.
ubóstwo	487	418	296
bezdomność	9	7	4
potrzeba ochrony macierzyństwa	127	94	64
w tym wielodzietności	83	69	45
bezrobocie	433	377	235
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	117	119	77
w tym rodziny niepełne	102	105	68
w tym rodziny wielodzietne	16	10	8
alkoholizm	34	19	17
narkomania	1	1	1
trudności w przystosowaniu po zwolnieniu z zakładu karnego	6	19	13
niepełnosprawność	368	371	308
długotrwała lub ciężka choroba	431	414	320
przemoc	2	3	1

--	--	--	--

Powyższe dane pokazują, że głównym powodem przyznawania świadczeń z pomocy społecznej było ubóstwo. W Gminie Wschowa w roku 2015r. poniżej kryterium dochodowego korzystało z pomocy społecznej 487 rodzin, w roku 2016 - 418 rodzin, w okresie od stycznia 2017r. do września 2017r. korzystało 296 rodzin. Kolejnymi najczęściej występującymi powodami udzielania pomocy były bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i potrzeba ochrony macierzyństwa.

Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie realizuje również ustawę z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych i na jej mocy przyznaje i wypłaca zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych rodzinom z Gminy Wschowa, które spełniają wszystkie przesłanki zawarte w ustawie.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin z terenu Gminy Wschowa pobierających zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłków rodzinnych w okresie od stycznia 2015r. do września 2017r.

Świadczenia rodzinne	Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie		
	2015	2016	do 30 września 2017r.
zasiłek rodzinny	889	1082	968
dodatek z tytułu urodzenia dziecka	106	115	79
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	189	196	136
dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	59	65	70
dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	59	61	50
dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	190	189	180
dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	179	166	147
dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	578	678	635
dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	118	128	125

Na mocy ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie przyznaje i wypłaca świadczenia z funduszu alimentacyjnego rodzinom, które spełniają wszystkie przesłanki zawarte w powyższej ustawie.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin z terenu Gminy Wschowa pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego w okresie od stycznia 2015r. do września 2017r.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	Liczba rodzin pobierających świadczenie w roku		
	2015	2016	do 30 września 2017
	173	166	123

Z dniem 1 kwietnia 2016r. w życie weszła ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Zgodnie z nią Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie

przyznaje i wypłaca świadczenie wychowawcze rodzinom z terenu Gminy Wschowa. W roku 2016 świadczenie to przyznano 1615 rodzinom. W okresie od stycznia 2017r. do września 2017r. świadczenie to pobierało 1678 rodzin.

Gmina Wschowa w ramach swoich zadań realizuje również ustawę z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych. Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin jak została objęta tą formą wsparcia w okresie od stycznia 2015r do września 2017r.

Dodatek mieszkaniowy	Liczba rodzin pobierających świadczenie w roku		
	2015	2016	do 30 września 2017
	198	169	135

Analiza sprawozdawcza pokazuje, że w Gminie Wschowa zamieszkują rodziny, które wymagają wsparcia z różnych względów. Każda z wyżej wymienionych ustaw posiada swoje kryterium dochodowe, którego rodzina nie może przekroczyć, aby otrzymać dane świadczenie. Oznacza to, że rodzina żyjąca poniżej kryterium dochodowego, o którym mowa w danej ustawie może liczyć na pomoc finansową ze strony państwa. Powyższe dane są dowodem na to, że w Gminie Wschowa zamieszkują rodziny, które posiadają dochód niższy od ustawowego kryterium dochodowego, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej, które jest najniższy z wyżej wymienionych ustaw. Dużym wsparciem dla rodzin wielodzietnych jest świadczenie wychowawcze, gdyż analiza danych sprawozdawczych pokazuje spadek liczby korzystających z pomocy społecznej rodzin z dziećmi, a zauważalna jest rosnąca tendencja pobierania świadczenia wychowawczego na dzieci.

2. Asystent rodziny i piecza zastępcza.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dokonała podziału zadań i kompetencji pomiędzy jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej. Poniższa tabela wskazuje ten podział:

Gmina	Powiat	Samorząd Województwa
Profilaktyka – wspieranie rodziny	<ul style="list-style-type: none"> • Piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna • Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy • Adopcja 	
<ul style="list-style-type: none"> • Asystent rodziny • Placówka wsparcia dziennego • Rodziny wspierające • Inne podmioty działające na rzecz rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka • Placówki opiekuńczo - wychowawcze • Usamodzielnienie • Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator) • Rodziny pomocowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Ośrodek adopcyjny • Regionalna placówka opiekuńczo - terapeutyczna • Interwencyjny ośrodek preadopcyjny

Gmina jest pierwszym i najważniejszym elementem tego systemu. Jej działania nakierowane są na udzielenie rodzinie wszechstronnej pomocy, tak, aby mogła ona poradzić sobie z doznawanymi trudnościami i by w efekcie nie doszło do interwencji w postaci umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Działania pomocowe na poziomie gminy mają być również prowadzone w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną i zmierzają

one wówczas do stworzenia takich warunków w funkcjonowaniu rodziców dziecka, by możliwy

był jak najszybszy powrót dziecka pod ich opiekę. Działania te ustawodawca nazywa „wspieraniem rodziny” i mogą one mieć charakter działań profilaktycznych lub zmierzających do reintegracji rodziny.

Rodziny, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, mogą otrzymać wsparcie ze strony gminy w postaci asystenta rodziny. Możliwość taka wynika z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do funkcji asystenta rodziny zaliczono funkcję wsparcia psychiczno – emocjonalnego, diagnostyczno – monitorującą, opiekuńczą, doradczą, mediacyjną, wychowawczą, motywującą – aktywizującą, koordynacji działań skierowanych na rodzinę. Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny, organizację własnego warsztatu pracy.

Szczegółowe zadania asystenta rodziny określa art. 15 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i są to:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku,
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach,
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie zatrudnia jednego asystenta rodziny, który pracuje z maksymalnie 15 rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w latach 2015-2017 w Gminie Wschowa przedstawia się następująco:

Rok	Liczba rodzin objętych asystenturą	Liczba osób w rodzinach	Liczba dzieci w rodzinach
2015	15	70	39
2016	16	71	39
stan na 30.09.2017	15	74	39

Asystent rodziny pracuje bezpośrednio w miejscu zamieszkania rodziny objętej asystenturą lub w miejscu wskazanym przez nią przyczyniając się do poprawy sytuacji problemowej w zakresie socjalnym, psychologicznym, wychowawczym. W latach ubiegłych asystent rodziny z różnych powodów zakończył swoją pracę w 6 rodzinach.

Zakończona praca z powodu	2015	2016	stan na 30 września 2017
osiągnięcia celu – poprawa sytuacji rodziny	1	2	0
braku współpracy	1	0	0
zmiany miejsca zamieszkania (inna Gmina)	1	0	1

Asystent rodziny po zakończeniu pracy z rodziną, w której nastąpiła poprawa sytuacji na ogół otrzymuje kolejną rodzinę, w której występują problemy opiekuńczo-wychowawcze. Oznacza to, że w Gminie Wschowa zamieszkują rodziny, które wymagają wsparcia instytucjonalnego.

Zdarzają się jednak sytuacje, w których z jakiegoś powodu rodzina nie poprawia swojej sytuacji życiowej, pomimo wielu starań i zabiegów, funkcja opiekuńczo-wychowawcza jest przez nich wypełniana w niedostateczny sposób. W takiej sytuacji konieczne jest zabezpieczenie dziecka w pieczy zastępczej. Według ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy, gmina, z której pochodzi dziecko, ponosi część odpłatności za jego pobyt w zewnętrznych formach pieczy zastępczej.

Działaniami w ramach systemu pieczy zastępczej na terenie Gminy Wschowa w latach ubiegłych objętych było:

Rok	Liczba dzieci w rodzinie zastępczej spokrewnionej	Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych
2015	17	9
2016	4	6

3. Karta Dużej Rodziny

W połowie 2014 roku powstał rządowy program dla rodzin wielodzietnych na podstawie którego Minister Pracy i Polityki Społecznej uruchomił system przyznawania Kart Dużej Rodziny.

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin z co najmniej trójką dzieci zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Jej

posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie Karty ułatwia więc dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia.

W praktyce Karta Dużej Rodziny zapewnia zniżki przy zakupie jedzenia i kosmetyków, odzieży i obuwia, książek, zabawek oraz paliwa. Obniża także koszty rachunków za usług telekomunikacyjne czy bankowe. Pozwala na tańsze przejazdy pociągami i komunikacją publiczną w wybranych miejscowościach.

Na terenie Miasta i Gminy Wschowa Partnerami Karty Dużej Rodziny są:

1. Bank Zachodni WBK ul. Niepodległości
2. PKO Bank Polski: Plac Grunwaldu, ul. Zielony Rynek, Bohaterów Westerplatte
3. Stacja Paliw ORLEN Przyczyna Dolna
4. Firma Słomiński ul. Bohaterów Westerplatte
5. Salon PLAY ul. Niepodległości
6. T-MOBILE S.A ul. Niepodległości
7. ORANGE ul. Niepodległości
8. JADŁODAJNIA - STOŁÓWKA "WSCHOWIANKA" u. Niepodległości
9. sklepy spożywcze – LIDL ul. Staroleszczyńska 15

Wnioski o przyznanie Karty Dużej Rodziny mieszkańcy Gminy Wschowa mogą składać w Ośrodku Pomocy Społecznej we Wschowie przy ulicy Klasztornej 3.

Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie w ramach rządowego programu dla rodzin wielodzietnych w roku 2015 przyjął 91 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny, natomiast w roku 2016 przyjął 47 wniosków. W roku 2015 wydał 497 kart (178 dla rodziców i 319 dla dzieci), natomiast w roku 2016 wydał 225 kart (84 dla rodziców i 141 dla dzieci)

4. Rynek pracy

Jednym z głównych powodów przyznawania rodzinie pomocy z pomocy społecznej jest bezrobocie, które jest zjawiskiem polegającym na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i deklarujących chęć podjęcia nie znajdują faktycznego zatrudnienia z różnych powodów. Pod pojęciem bezrobotnego można rozumieć osobę niezatrudnioną, nie prowadzącą działalności gospodarczej i nie wykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia. Brak zatrudnienia często jest powodem różnych sytuacji konfliktowych w rodzinie.

Poniższe tabele pokazują jak kształtowało się to zjawisko w okresie od stycznia 2015 do 30 września 2017r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni		Bezrobotni z prawem do zasiłku		Bezrobotni do 30 roku życia		Bezrobotni powyżej 50 roku życia	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
MIASTO WSCHOWA	594	358	84	39	283	177	253	110
GMINA WSCHOWA	334	184	33	16				
STAN NA 31.12.2015r.	928	542	117	55	283	177	253	110

Wyszczególnienie	Bezrobotni		Bezrobotni z prawem do zasiłku		Bezrobotni do 30 roku życia		Bezrobotni powyżej 50 roku życia	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
MIASTO WSCHOWA	555	315	64	36	252	152	221	84
GMINA WSCHOWA	277	135	33	17				
STAN NA 31.12.2016r.	832	450	97	53	252	152	221	84

Wyszczególnienie	Bezrobotni		Bezrobotni z prawem do zasiłku		Bezrobotni do 30 roku życia		Bezrobotni powyżej 50 roku życia	
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety
MIASTO WSCHOWA	529	334	63	43	218	156	196	89
GMINA WSCHOWA	218	123	30	22				
STAN NA 30.09.2017r.	756	457	93	65	218	156	196	89

Analiza tabel pokazuje, że tendencja zjawiska bezrobocia w Gminie Wschowa jest malejąca.

W roku 2015 na terenie Gminy Wschowa bezrobotni stanowili 7,36% wszystkich mieszkańców będących w wieku produkcyjnym. W roku 2016r. poziom bezrobocia spadł do 6,83%, a na dzień 30 września 2017 stan ten wynosi 6,21%.

Gmina Wschowa wspierając rodziny dotknięte problemem bezrobocia co roku zatrudnia mieszkańców Miasta i Gminy Wschowa w ramach robót publicznych i prac społeczno - użytecznych. Poniższa tabela wskazuje ile osób w danym roku zostało zatrudnionych w ramach robót publicznych i prac społeczno- użytecznych z terenu Gminy Wschowa.

osoby podejmujące prace w ramach:	w 2015r.	w 2016r.	Od 1 stycznia do 30 września 2017r.
robót publicznych	6	5	5
prac społeczno- użytecznych	24	24	20

Prace społeczno-użyteczne dofinansowane są ze środków gminy. W roku 2015 i 2016 na ten cel Gmina wydała kwotę 29 548,80zł rocznie. W okresie od 1 stycznia 2017r. do 30 września 2017r. Gmina Wschowa wydała kwotę 24 624,00zł.

Ponadto Burmistrz Miasta i Gminy Wschowa dnia 29 kwietnia 2014r. wydał Zarządzenie w sprawie umożliwienia spłaty zadłużenia z tytułu należności za korzystanie z lokali mieszkalnych oraz socjalnych stanowiących mieszkaniowy zasób Gminy, w formie świadczenia rzeczowego. Mieszkańcy Gminy Wschowa, których sytuacja finansowa jest trudna chętnie korzystają z przysługujących możliwości. W okresie od stycznia 2015r. do 30 września 2017r. łącznie spłacone zostało w formie rzeczowej zadłużenie mieszkańców wobec Gminy w wysokości 160 478,77 zł. Poniższa tabela przedstawia spłatę zadłużeń w danym roku.

Splata zadłużenia w roku:	liczba osób	Kwota odpracowana
2015	32	84 402,90 zł
2016	30	41 560,52 zł
do 30 września 2017r.	19	34 506,35 zł

5. Poradnictwo specjalistyczne

Na terenie Gminy Wschowa poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów. Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

Poradnictwo specjalistyczne świadczone osobom lub rodzinom realizowane jest zgodnie z podstawowymi zasadami, które zapewniają osobom fundamentalne poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego. Do zasad tych należy:

- bezpłatność – osoba/rodzina otrzymuje usługę niezależnie od posiadanych środków finansowych, bez względu na jego dochód i status materialny, bez konieczności ponoszenia jakichkolwiek opłat, np. administracyjnych, itp.
- poufność – konsultacje prowadzone są w warunkach i na zasadach pełnej poufności, a dokumentacja powstała w wyniku świadczenia poradnictwa jest przechowywana w sposób uniemożliwiający dostęp osób niepowołanych. Jednocześnie osoba/rodzina musi być poinformowany o ograniczeniu zasady poufności w przypadku konieczności przekazania informacji o prowadzonej sprawie uprawnionym organom (prokuratura, sąd, policja)
- profesjonalizm – konsultacje prowadzą specjaliści, osoby kompetentne, o odpowiednich kwalifikacjach i umiejętnościach pozwalających na rzetelną i wyczerpującą pracę nad konkretnym zagadnieniem z uwzględnieniem możliwości percepcyjnych osoby/rodziny
- etyka – u podstaw poradnictwa leży pełne poszanowanie osoby, jego godności i autonomii, niezależnie od wartości czy metodologii stosowanej przez profesjonalistę, w trakcie współpracy nad poszukiwaniem możliwie najlepszych rozwiązań problemu, prowadzący poradnictwo uwzględnia niezależność osoby i jej prawo do podejmowania suwerennych decyzji
- dostępność – każdej osobie zgłaszającej chęć skorzystania z poradnictwa, udzielane jest ono w możliwie najkrótszym terminie, a w przypadku kryzysu zagrażającego zdrowiu lub życiu - w trybie interwencyjnym.

Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie działa Punkt Specjalistycznego Poradnictwa i Interwencji Kryzysowej, który udziela wsparcia osobom i rodzinom w przezwyciężeniu ich trudnych sytuacji życiowych z zakresu poradnictwa rodzinnego, psychologicznego i przeciwdziałania przemocy.

Na terenie Powiatu Wschowskiego działa również Punkt Nieodpłatnej Pomocy Prawnej.

Ponadto na szczeblu powiatu działa również Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna we Wschowie, która podejmuje wszelkie starania, aby wesprzeć rodzinę w jej trudnych sytuacjach życiowych i do najważniejszych z nich należą:

- wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny (projekt : Szkoła dla rodziców i wychowawców , projekt "Najważniejszy pierwszy krok" , projekt "Wsparcie na starcie"),
- prowadzenie edukacji dotyczącej ochrony zdrowia psychicznego wśród dzieci , młodzieży , rodziców,

- wspomaganie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży, efektywności uczenia się i rozwijania umiejętności rozwiązywania konfliktów i problemów oraz innych umiejętności z zakresu komunikacji społecznej (projekt "Nić porozumienia"),
- zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień
- organizacja zajęć wakacyjnych dla dzieci z rodzin zagrożonych patologią (projekt "Przechytryć nudę")
- zajęcia, warsztaty dla uczniów, rodziców z podanej tematyki (oferta zajęć Poradni),
- konsultacje, porady indywidualne dla rodziców,
- mediacje (rodzic-dziecko),
- interwencja kryzysowa - (żałoba, próby samobójcze)
- realizacja polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem (certyfikat Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę)

Na szczęblu gminnym mieszkańcy Gminy Wschowa objęci są również poradnictwem specjalistycznym, które w szczególności świadczy Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie, Zespół Interdyscyplinarny we Wschowie oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii we Wschowie. Wszystkie te instytucje w swoich działaniach wspierają rodziny, które własnym działaniem nie są w stanie przezwyciężyć swojej trudnej sytuacji życiowej. Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie zapewnia obsługę organizacyjno - techniczną zespołu interdyscyplinarnego.

Z analizy sprawozdawczej wynika, że w roku 2015 do Zespołu Interdyscyplinarnego we Wschowie wpłynęły 102 „Niebieskie Karty”, natomiast w roku 2016 wpłynęły 84 „Niebieskie Karty”. W roku 2015 zakończono procedurę „Niebieskiej Karty” w 71 rodzinach, z czego w 48 rodzinach na skutek ustania przemocy i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. Natomiast w roku 2016 zakończono procedurę „Niebieskiej Karty” w 81 rodzinach, z czego w 59 rodzinach na skutek ustania przemocy i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

W trosce o powrót rodziny do prawidłowego funkcjonowania Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii we Wschowie co roku swoimi działaniami obejmuje rodziny, które borykają się z różnymi uzależnieniami. Poniższa tabela przedstawia działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii we Wschowie na przestrzeni lat 2015 – 2016.

Działania GKRPAiPN	Liczba rodzin objęta działaniami w roku	
	2015	2016
skierowanie na badanie do Biegłego Sądowego celem pozyskania opinii psychiatryczno - psychologicznej w przedmiocie uzależnień	15	11
kierowanie wniosku do Sądu o wydanie nakazu leczenia odwykowego	10	16
kierowanie wniosku do Sądu o interwencję w rodzinie	6	1

Osoby i rodziny skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii we Wschowie mogą uzyskać wsparcie ze strony psychologa, mediatora rodzinnego i prawnika. Ponadto mogą skorzystać z grupy wsparcia dla trzeźwych alkoholików lub grupy wsparcia dla ofiar przemocy, osób współuzależnionych czy Dorosłych Dzieci Alkoholików.

Na terenie Gminy Wschowa działa Zespół Pielęgniarek i Położnych „Vita-Med.”, który planuje i realizuje kompleksową opiekę pielęgniarską i pielęgnacyjną nad rodziną w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób, świadczeń pielęgnacyjnych, świadczeń diagnostycznych, świadczeń leczniczych oraz świadczeń rehabilitacyjnych.

Poniższa tabela przedstawia działania, jakie podejmował Zespół Pielęgniarek i Położnych „Vita-Med.” we Wschowie na rzecz mieszkańców Gminy Wschowa.

Działania	Liczba świadczeń	
	2015	2016
Wizyty patronażowe	139	157
Wizyty położnej u noworodka	1231	1132
Wizyty położnej u kobiet ciężarnych	2975	2871
Świadczenia profilaktyczne w szkołach	797	745
Profilaktyka przeciwpróchnicza w szkołach	4800	7593
Testy przesiewowe wykonane w szkołach	1248	3861
Świadczenie pomocy doraźnej w szkole	x	4532

6. Programy opiekuńczo-wychowawcze

Pozaszkolne formy spędzania czasu wolnego przez dzieci są bardzo różne, w zależności od ich zainteresowań. Zajęcia te mogą mieć formę ruchową, stolikową, dydaktyczną, pomocową czy wyrównawczą. W obecnych czasach, każda szkoła posiada świetlicę, z której dziecko z różnych powodów może z niej korzystać. Zajęcia organizowane przez opiekunów obejmują między innymi: pomoc w nauce szkolnej, zabawy ruchowe, zajęcia artystyczne (plastyczne, muzyczne, teatralne, rękodzielnicze).

Na terenie Gminy Wschowa znajduje się 8 przedszkoli, 9 szkół podstawowych, gimnazjum językowe, a także 3 szkoły ponadgimnazjalne: I Liceum Ogólnokształcące im. Tomasza Zana, I Zespół Szkół im. Stanisława Staszica, Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego. Inne placówki oświatowe na terenie Gminy Wschowa to: Dom Dziecka, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, Państwowa Szkoła Muzyczna I Stopnia.

Poniższa tabela przedstawia liczbę przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych na terenie Gminy Wschowa w okresie od stycznia 2015r. do 30 września 2017r.

Liczba:	2015	2016	stan na 30 września 2017
przedszkolaków	740	683	892
uczniów szkół podstawowych	1545	1387	1858
uczniów w szkołach gimnazjalnych	712	703	438
Razem	2997	2773	3188

Mniejsza liczba uczniów szkół gimnazjalnych w roku 2017 jest wynikiem wprowadzonych zmian w reformie oświaty, a w szczególności wynikiem stopniowego wygaszania gimnazjów na rzecz 8-letniej szkoły podstawowej. Ogólne dane pokazują, że liczba uczniów w roku 2017 stanowi aż 14,90 % całej populacji mieszkańców Gminy Wschowa. W szczególności dla tej grupy osób Gmina Wschowa tworzy szereg programów opiekuńczo - wychowawczych poprzez działalność takich instytucji jak: Muzeum Ziemi Wschowskiej, Biblioteka Publiczna, Centrum Kultury i Rekreacji, Profilaktyka i Młodzież.

W roku 2016 Biblioteka Publiczna we Wschowie w swojej działalności zaoferowała mieszkańcom Gminy Wschowa różnorodne formy promocji czytelnictwa i biblioteki. Dla mieszkańców przeprowadzono lekcje biblioteczne, zorganizowano spotkania autorskie, spotkania DKK, konkursy, imprezy, kursy komputerowe i inne. W roku 2016 odbyło się 5 spotkań autorskich, w których łącznie uczestniczyło 226 osób.

Dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych zorganizowano 8 konkursów plastycznych, 2 konkursy wiedzy, 1 konkurs recytatorski i 2 konkursy fotograficzne. Łącznie w powyższych konkursach uczestniczyło 393 uczniów. W okresie ferii zimowych

w Bibliotece Publicznej odbył się cykl zajęć pt. „Czytam i bawię się w bibliotece.” Łączna liczba osób uczestniczących w cyklu zajęć wyniosła 169 osób.

Ponadto Biblioteka Publiczna w roku 2016 organizowała szereg działań skierowanych do rodzin zamieszkujących Gminę Wschowa.

Działania	Cel działania	Liczba uczestników
„Owocowym Piknikiem z książką i zabawą”	Promocja zdrowego stylu życia	50
„Bajki znane i nieznane”	Pokazanie zalet głośnego czytania oraz wskazanie zalet wczesnego kontaktu dziecka z książką	30
„Klubik Maluszka”	Nawiązanie kontaktów z rówieśnikami poprzez poznawanie nazw kolorów, zwierząt, części ciała, członków rodziny, owoców i warzyw	148
„Sobotnie popołudnie z biblioteką”	Poznanie co oferuje biblioteka w swojej działalności: możliwość skorzystania z komputerów, podłogi interaktywnej, przestrzennych puzzli, gry planszowych, możliwość obejrzenia filmu w 3D	27
„IV strojenie bibliotecznej choinki”	Wspólne spędzenie czasu i nauka pracy w grupie	200

Centrum Kultury i Rekreacji we Wschowie działając na rzecz wspierania mieszkańców Gminy Wschowa w roku 2016 przeprowadziło szereg imprez kulturalno – rozrywkowo -sportowych. Ponadto instytucja ta od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych dla dzieci i młodzieży prowadzi koła zainteresowań, między innymi : sekcję plastyczną, klub szachowy, sekcję wokalną i teatralną. W swojej działalności współpracuje z klubami sportowymi z terenu Gminy Wschowa: Avia Siedlnica, Pogoń Wschowa, Korona Wschowa, Tajfun Lgiń, WSTK. Współpraca ta polega na organizowaniu wspólnych imprez, zawodów, pomocy i obsługi niektórych przedsięwzięć, przygotowaniu stadionów, pomocy przy rejestracji zawodników.

Centrum Kultury i Rekreacji wspiera wszystkie lokalne szkoły i przedszkola w organizacji festynów, przedstawień, przeglądów, zawodów sportowych i imprez dla dzieci. Nieodpłatnie udostępnia nagłośnienie, salę widowiskową, salę sportową i prowadzi imprezy. W roku 2016 Centrum Kultury i Rekreacji łącznie 104 razy uczestniczyło we współpracy ze szkołami i przedszkolami.

Od roku 2016 Centrum Kultury i Rekreacji we współpracy z Urzędem Miasta i Gminy Wschowa Profilaktyka i Młodzież współpracuje z sołectwami w zakresie działania kampanii Postaw na Rodzinę. Współpraca ma na celu zapobiegnięciu wykluczeniu społecznemu mieszkańców z terenów wiejskich, gdyż na terenach wiejskich nie działają świetlice i oddziały domu kultury. Współpraca ta polega między innymi na prowadzeniu kreatywnych zajęć dla dzieci i młodzieży, zajęć sportowych na terenie wiejskim pn. Aktywna Gmina Wschowa. Celem tych zajęć jest integracja środowiska wiejskiego oraz organizacja dzieciom i młodzieży czasu wolnego w sposób aktywny i kreatywny.

Muzeum Ziemi Wschowskiej w swojej działalności realizuje projekty edukacyjne, które skierowane są do mieszkańców Gminy Wschowa. W roku 2016 w okresie szkolnym

oprócz ferii zimowych organizowało „Niedzielne Zabawy w Muzeum”, których celem było wzbogacenie wiedzy o historii regionu wśród społeczności lokalnej i promowanie jej na szerszym polu, a także muzealna edukacja, czyli kształtowanie nowych odbiorców kultury. Częścią powyższego projektu był konkurs Pt. „Majstersztyk, czyli sztuka mistrzowska”, który oparty był na historii dotyczącej cechów rzemieślniczych i zakładał stworzenie niepowtarzalnego dzieła – tzw. Majstersztyku. W ramach Niedzielnich mieszczańskich Zabaw w Muzeum odbyło się osiem spotkań, łącznie uczestniczyło w nich 225 osób.

W okresie ferii zimowych co roku Muzeum Ziemi Wschowskiej organizuje warsztaty pod nazwą "Ferie w Muzeum".

W okresie wakacji Muzeum Ziemi Wschowskiej organizuje warsztaty pod hasłem "Lato w Muzeum". Liczba miejsc wynosiła 20 i tyle było uczestników warsztatów.

W 2016 roku Muzeum Ziemi Wschowskiej zrealizowało projekt pt. "Get i 3 Słonie" – były to warsztaty dla dzieci i młodzieży z Gminy Wschowa, w których wzięło udział 304 bezpośrednich uczestników. Projekt zaangażował również opiekunów, nauczycieli i rodziców, obejmował, między innymi, dzieci i młodzież z grupy osób potrzebujących wsparcia i wykluczonych, w tym z niepełnosprawnościami.

Na terenie Gminy Wschowa działa również Młodzieżowy „Klub Metafora”, Centrum Animacji Kultury w Dębowej Łęce oraz świetlica w Wygnańcicach, które prowadzone są przez Zespół do Spraw Profilaktyki i Młodzieży.

W ramach prowadzenia powyższych placówek wsparcia dziennego zagospodarowuje się czas wolny dzieci i młodzieży poprzez: pomoc w nauce, rozwijanie uzdolnień i zainteresowań, kształtowanie u dzieci i młodzieży nawyków kultury osobistej i współżycia w grupie, współpracę wychowawcy z rodzicami/opiekunami, organizacja gier i zabaw sportowych, zajęcia manualne, gry i zabawy stolikowe, zajęcia o charakterze profilaktycznym.

Na terenie Gminy Wschowa działa również szereg organizacji pozarządowych, w tym również kościoły, które czynnie biorą udział w wspieraniu rodziny.

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wschowa na lata 2018 – 2020 jest wypracowanie spójnego systemu wsparcia dla rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Do najważniejszych działań, które przyczynią się do stworzenia kompleksowego wsparcia rodziny należą:

- edukowanie i wczesne interweniowanie w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- wzmocnienie systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochrony dzieci przez nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem,
- poprawie sytuacji dziecka w środowisku szkolnym poprzez wzbogacenie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów wymagających pomocy,
- zwiększenie poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie stosownych działań profilaktyczno-edukacyjno-wychowawczych w środowisku,
- zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielenie wielopłaszczyznowego wsparcia.

V. ANALIZA SWOT

W celu opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wschowa na lata 2018 - 2020 dokonano analizy SWOT, która polega na podzieleniu zebranych informacji na cztery grupy (cztery kategorie czynników strategicznych):

- **S** (*Strengths*) – mocne strony: wszystko to co stanowi atut, przewagę, zaletę,
- **W** (*Weaknesses*) – słabe strony: wszystko to co stanowi słabość, barierę, wadę,

- **O (Opportunities)** – szanse: wszystko to co stwarza szansę korzystnej zmiany,
- **T (Threats)** – zagrożenia: wszystko to co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej.

Analiza SWOT skupia się głównie na odpowiedzi na pytania:

1. Czy obecny stan zasobów gminy stanowi silną czy słabą stronę, tzn. czy jest czynnikiem ułatwiającym, czy utrudniającym rozwój?
2. Jakie szanse i zagrożenia dla gminy płyną z jej kontaktów z bliższym lub dalszym otoczeniem?

Analiza tych czynników pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów. Jakościowa analiza obecnej sytuacji rodziny, dziecka i systemu opieki oraz prawdopodobnej przyszłej sytuacji pozwala na ukierunkowanie działań w ten sposób, by sprzyjały one osiągnięciu założonego celu.

MOCNE STRONY (S)	SŁABE STRONY (W)
<ul style="list-style-type: none"> • praca zgodna ze strategiami krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi • Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wschowa na lata 2016-2020 • baza instytucji wspierających rodzinę: Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, Komenda Powiatowa Policji, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Sąd Rejonowy, Powiatowy Urząd Pracy, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna • działalność Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy • zatrudnienie asystenta rodziny • funkcjonowanie placówek służby zdrowia • funkcjonowanie placówek oświatowych • funkcjonowanie niepublicznych przedszkoli i żłobków • funkcjonowanie na terenie Gminy Muzeum Ziemi Wschowskiej, Biblioteki Publicznej i Centrum Kultury i Rekreacji • funkcjonowanie Domu Dziennego Pobytu • działalność lokalnych stowarzyszeń i organizacji pozarządowych • dobra współpraca instytucji zajmujących się problemami społecznymi • profesjonalna kadra pracownicza poszczególnych instytucji działających na rzecz rodzin • dobre rozeznanie środowiska lokalnego m.in. przez pracowników socjalnych i pedagogów szkolnych • doświadczenie i wiedza pracowników OPS we wspieraniu rodzin • umiejętność diagnozowania i analiz problemów rodzin i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym • realizacja programów profilaktycznych • program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc • programy edukacyjne w szkołach • odpowiednio wyposażona baza szkół i placówek 	<ul style="list-style-type: none"> • długotrwała zależność osób i rodzin od pomocy społecznej • bierna postawa części beneficjentów pomocy społecznej w rozwiązywaniu problemów życiowych • postawa roszczeniowa • niedostateczne wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczej • brak pomocy psychologicznej dla dzieci i słabo rozwinięta sieć poradnictwa specjalistycznego • niedostateczne zabezpieczenie dzieciom i młodzieży dostępu do różnych form spędzania czasu wolnego • zmiana modelu rodziny • niska świadomość rodziców dotycząca kwestii edukacyjnych i wychowawczych • osłabienie więzi rodzinnych • starzenie się społeczeństwa • zatrudnienie w szarej strefie • bezrobocie • ograniczona ilość mieszkań komunalnych i socjalnych • brak lokalnego ośrodka wsparcia dla osób przeżywających kryzys, dotkniętych przemocą w rodzinie, brak schronienia w sytuacjach interwencyjnych • wysokie koszty utrzymania rodziny

<ul style="list-style-type: none"> • odżywianie dzieci w każdej szkole • silne więzi rodzinne • system stypendialny dla dzieci • rozwinięta baza rekreacyjno -oferty sportowe (boiska ORLIK, OSIR, basen, place zabaw, siłownia) • coroczne organizowanie półkolonii • organizacje pozarządowe w tym Kościoły 	
SZANSE (O)	ZAGROŻENIA (T)
<ul style="list-style-type: none"> • dostępne środki zewnętrzne • zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia • współpraca z placówkami powiatowymi: PCPR, placówki opiekuńczo-wychowawcze, sąd – kuratorzy, Komenda Powiatowa Policji • wzrost świadomości dotyczący wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców • podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji wspierających rodziny • zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych • wzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> • zanik więzi i tradycji rodzinnych • wzrost zjawisk patologicznych (przemoc, narkomania, alkoholizm) • wzrost kosztów utrzymania rodziny • zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców • uzależnienie rodzin od pomocy społecznej tzw. „dziedziczenie biedy” • demotywacyjny charakter przyznawania pomocy społecznej • niewystarczająca ilość środków finansowych na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej • wypalenie zawodowe pracowników • stereotypowe myślenie rodzin o ośrodku pomocy społecznej jako instytucji udzielającej jedynie wsparcia finansowego • niespójne i ciągle zmieniające się przepisy prawa

Analiza SWOT pokazuje, że Gmina Wschowa posiada dość duży zasób instytucji i podmiotów działających na rzecz wspierania rodziny, co ułatwi osiągnięcie założonego celu w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2018-2020, czyli zbudowania zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i nie potrafią samodzielnie ich przezwyciężyć. Szanse na osiągnięcie celu są wysokie.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do rodzin mieszkających na terenie Miasta i Gminy Wschowa, w których występują różne dysfunkcje lub pozostają w szeroko rozumianym kryzysie, zagrożone marginalizacją oraz wykluczeniem społecznym, wymagające wsparcia odpowiednich instytucji. Dla celów tego programu przyjęto definicję rodziny, o której mowa w art. 6 pkt 14 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej. Według niniejszej ustawy rodzinę określa się jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Oznacza to, że rodziną jest każda grupa osób, która wykazuje cechy pozostawania we wspólnym gospodarstwie domowym.

VII. CELE PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

Celem strategicznym Gminnego Programu Wspierania Rodziny we Wschowie na lata 2018-2020 jest stworzenie wielopłaszczyznowego i zintegrowanego systemu wsparcia rodziny w wypełnianiu jej prawidłowych funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Powyższy cel zostanie osiągnięty poprzez realizację 6 celów operacyjnych, jakie zostały wskazane w tabeli poniżej, a te zaś zostaną osiągnięte poprzez realizację określonych zadań.

Cel operacyjny: Wsparcie prawidłowego funkcjonowania rodziny, podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązywanie już istniejących, wsparcie rodzin niewydolnych wychowawczo.

Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy
1. Zapewnienie rodzinom wymagającym wsparcia pomocy finansowej i rzeczowej – budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin	- liczba rodzin objętych pomocą i wsparciem	<ul style="list-style-type: none"> • OPS • Urząd Miasta i Gminy • PUP • Zespół Interdyscyplinarny
2. Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wsparcia poprzez asystenta rodziny	- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - liczba dzieci wychowujących się w rodzinach współpracujących z asystentem rodziny	<ul style="list-style-type: none"> • OPS
3. Zapewnienie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i prawnego rodzinom i dzieciom oraz informowanie o instytucjach pomocowych dla rodzin wymagających wsparcia	- liczba udzielonych porad prawnych, psychologicznych - liczba osób skierowanych do różnych instytucji pomocowych	<ul style="list-style-type: none"> • OPS • Urząd Miasta i Gminy • Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna • Placówki oświatowe • PCPR • Zespół Interdyscyplinarny • PiM/ GKRPAiPN
4. Tworzenie i prowadzenie grup wsparcia	- liczba grup wsparcia - liczba osób korzystających z grup wsparcia	<ul style="list-style-type: none"> • PiM/ GKRPAiPN
5. Edukacja służąca wzmocnieniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców	- liczba rodzin korzystających z warsztatów dla rodziców - liczba kampanii społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • OPS • Urząd Gminy – Wydział ds organizacyjno-społecznych • Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna • Placówki oświatowe • PiM/GKRPAiPN • PCPR • KPP • Zespół Interdyscyplinarny
6. Wdrażanie programów nakierowanych na pracę z rodziną zagrożoną kryzysem, niewydolną wychowawczo	- liczba programów zrealizowanych na rzecz wspierania rodzin - liczba osób uczestniczących w programie	<ul style="list-style-type: none"> • PiM/ GKRPAiPN • Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna • Placówki oświatowe • Zespół Interdyscyplinarny
7. Praca socjalna z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo - wychowawcze prowadzona przez pracownika socjalnego	- liczba wykonanych prac socjalnych	<ul style="list-style-type: none"> • OPS • Zespół Interdyscyplinarny

Cel operacyjny: Wsparcie dla rodzin w opiece i edukacji dzieci i młodzieży

Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy
1. Wsparcie rodzin w opiece nad dziećmi w wieku do 3 lat	- liczba placówek opieki - liczba opiekunów - liczba dzieci uczęszczających do żłobka	<ul style="list-style-type: none"> • Publiczne żłobki • Urząd Gminy - Wydział ds organizacyjno-społecznych
2. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	-liczba pakietów ponadprogramowych nieobowiązkowych - ilość zajęć korekcyjno-kompensacyjnych - liczba świetlic szkolnych - liczba uczniów, którym przyznano stypendia, zasiłki i – liczba uczniów, którym dofinansowano wycieczkę lub wyjazd	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Gminy - Wydział ds organizacyjno-społecznych • Placówki oświatowe • Biblioteka Publiczna • Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna • PiM/ GKRPAiPN
3.Organizowanie olimpiad przedmiotowych, warsztatów, konkursów przeglądów artystycznych	- liczba i zasięg organizowanych przedsięwzięć	<ul style="list-style-type: none"> • Placówki oświatowe • Biblioteka Publiczna • CKiR • Muzeum Ziemi Wschowskiej • PiM/ GKRPAiPN
Cel operacyjny: Zapobieganie uzależnieniom i zjawiskom przemocy		
Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy
1.Realizowanie programów profilaktyczno – edukacyjnych dotyczących uzależnień dla dzieci i młodzieży	- liczba zrealizowanych programów - liczba odbiorców	<ul style="list-style-type: none"> • Placówki Oświatowe • PiM/ GKRPAiPN • Urząd Miasta i Gminy • KPP • OPS
2. Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, do podjęcia terapii, leczenia odwykowego	- liczba wniosków o leczenie do GKRPAiPN	<ul style="list-style-type: none"> • OPS • PiM/ GKRPAiPN • KPP • Zespół Interdyscyplinarny
3. Wrażanie i propagowanie lokalnych inicjatyw z dziedziny rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy	- liczba lokalnych inicjatyw	<ul style="list-style-type: none"> • OPS • KPP • PiM/ GKRPAiPN • Zespół Interdyscyplinarny • Placówki Oświatowe • Służba Zdrowia • Urząd Miasta i Gminy • Poradnia Psychologiczno–Pedagogiczna
Cel operacyjny: Wsparcie rodziny w profilaktyce zdrowotnej na rzecz poprawy jakości jej życia		
Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy
1. Edukacja i promocja zdrowia jamy ustnej wraz z fluoryzacją kontaktową zębów u dzieci	- liczba dzieci objętych fluoryzacją - ilość zajęć edukacyjnych z zakresu higieny jamy ustnej	<ul style="list-style-type: none"> • Pielęgniarki Podstawowej Opieki Zdrowotnej

2. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej rodziny	- liczba wizyt	<ul style="list-style-type: none"> • Pielęgniarki Podstawowej Opieki Zdrowotnej • Placówki oświatowe
3. Realizowanie programów prozdrowotnych	- liczba programów	<ul style="list-style-type: none"> • Pielęgniarki Podstawowej Opieki Zdrowotnej • Placówki oświatowe
Cel operacyjny: Wsparcie form organizacji wolnego czasu służącemu umacnianiu więzi rodziny		
Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy
1. Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży	- ilość turnusów - liczba uczestników	<ul style="list-style-type: none"> • OPS • PCPR • PiM/ GKRPAiPN • Urząd Miasta - Wydział ds organizacyjno-społecznych • Biblioteka
2. Organizowanie festynów, imprez rekreacyjno-sportowych	- liczba zorganizowanych imprez na rzecz rodziny	<ul style="list-style-type: none"> • CKiR • PiM/ GKRPAiPN • Placówki oświatowe • KPP • Straż Miejska • Muzeum Ziemi Wschowskiej
3. Działalność placówek wsparcia dziennego	- ilość spotkań	<ul style="list-style-type: none"> • PiM/ GKRPAiPN • Urząd Miasta
Cel operacyjny: Reintegracja rodziny		
Zadania	Wskaźniki	Realizatorzy
1. Planowanie i wdrażanie procesu odbudowania więzi w rodzinach, w których na skutek kryzysu więzi te zostały zerwane bądź nadszarpnięte	- liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych	<ul style="list-style-type: none"> • OPS • PCPR • Zespół Interdyscyplinarny • PiM/ GKRPAiPN

VIII. ZASOBY PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

Jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej działające na terenie Gminy Wschowa, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz podmioty lub osoby specjalizujące się bądź mające kontakt z dzieckiem i rodziną są autorami Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wschowa na lata 2018-2020.

Autorami programu na poziomie gminy są:

- Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie
- Urząd Miasta i Gminy Wschowa

- Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii we Wschowie
- Centrum Kultury i Rekreacji we Wschowie
- Muzeum Ziemi Wschowskiej
- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy we Wschowie
- Placówki Oświatowe

Autorami programu na poziomie powiatu są:

- Placówki Służby Zdrowia
- Placówki Oświatowe
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wschowie
- Komenda Powiatowa Policja we Wschowie
- Powiatowy Urząd Pracy we Wschowie
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna we Wschowie
- Sąd Rejonowy we Wschowie

IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY

Zakładanym efektem programu jest zbudowanie zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych dzięki ścisłej współpracy instytucji działających na rzecz dobra rodzin. System powinien opierać się na szybkim i skutecznym przepływie informacji pomiędzy instytucjami oraz na tworzeniu zespołów wspierających rodziny w kryzysie.

Działania zintegrowanego systemu pomocy przyczynić się mają do stworzenia w rodzinach optymalnych warunków dla ich prawidłowego funkcjonowania oraz do poprawy stylu i jakości ich życia. Takie efekty realizacji programu można osiągnąć w szczególności poprzez:

- wzmocnienie więzi rodzinnych
 - poprawę funkcjonowania społecznego dzieci, młodzieży i rodzin ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym,
 - ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego
 - zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach,
 - zwiększenie poczucia bezpieczeństwa dzieci oraz rodzin,
 - dążenie do zmniejszenia się negatywnych zachowań pośród dzieci i młodzieży,
 - zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego,
 - efektywniejsze wykorzystywanie istniejących zasobów
 - zwiększenie kompetencji społecznych rodziców, w szczególności rodzicielskich i opiekuńczo - wychowawczych.
 - wzrost aktywności rodzin oraz poziomu ich zaangażowania w życie społeczne i zawodowe.
- Powyższe działania pozwolą również na ograniczenie zjawiska umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej i zminimalizowania negatywnych skutków sytuacji kryzysowych w rodzinach.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 będzie odbywać się w zakresie posiadanych środków budżetu gminy, budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

XI. MONITORING I EWALUACJA

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 jest Ośrodek Pomocy Społecznej we Wschowie. Monitoring będzie polegał na zbieraniu i analizowaniu danych pozyskanych od instytucji i podmiotów uczestniczących w jego

realizacji. Uzyskane dane umożliwią ocenę stopnia realizacji Programu oraz zasygnalizują nowe kierunki działań niezbędne do skutecznej pomocy rodzinom potrzebującym wsparcia.

Przedmiotem ewaluacji w szczególności będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę założonych wskaźników oraz refleksja nad aspektami, które w przyszłości będą wymagały większej uwagi i modyfikacji.

Zgodnie z art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r., poz. 697 ze zm.) Burmistrz przedstawia Radzie Gminy w terminie do 31 marca każdego roku roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z jego realizacją.

XII. PODSUMOWANIE

W dobie szybko rozwijającej się gospodarki państwo polskie nie zapomina o rodzinie, która jest fundamentem życia społecznego. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest najlepszym tego dowodem. Zakłada ona bowiem, że pomoc rodzinie naturalnej, która z różnych powodów nie pełni prawidłowo swoich funkcji, jest niezbędna ze względu na dobro jej członków, a umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej jest ostatecznością. W momencie, kiedy dziecko zostaje umieszczone w pieczy zastępczej niezbędne jest podjęcie takich działań, które pozwolą dziecku na szybki powrót do rodziny biologicznej, która jest naturalnym środowiskiem dla jego prawidłowego rozwoju.

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Oznacza to, że każda Gmina musi wykorzystać wszelkie możliwości i zasoby w niesieniu pomocy rodzinie, która przeżywa życiowe trudności.

Głównym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wschowa na lata 2018-2020 jest stworzenie optymalnych warunków do opieki i wychowania dzieci w rodzinie naturalnej. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest największym zyskiem dla społeczności lokalnej, w każdej sferze. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny i naprawczy, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. W sytuacji, kiedy rodzina nie będzie w stanie samodzielnie się z nimi zmierzyć niezbędne będzie wprowadzenie pomocy instytucjonalnej. Niniejszy program zakłada wypracowanie kompleksowego systemu współpracy między instytucjami dążącymi do przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodziny w społeczeństwie. Efektem działań będzie lepiej funkcjonująca rodzina, która w przyszłości będzie samodzielnie rozwiązywać własne problemy. Stan ten zostanie osiągnięty, gdy rodzina otrzyma kompleksowe, interdyscyplinarne wsparcie przy jednoczesnym wykorzystaniu własnych zasobów. Każda rodzina jest w innej sytuacji, posiada własny potencjał i od tego zależy, jak intensywnego wymaga wsparcia. Dzięki temu oraz przy aktywnej współpracy rodziny założenia płynące z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej mają szansę zostać zrealizowane.